

1209

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 14 września 2010 r.

w sprawie sposobu odbywania zasadniczej służby wojskowej

Na podstawie art. 83 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Osobę powołaną do zasadniczej służby wojskowej, która stawiła się do odbycia tej służby, przyjmuje się do jednostki wojskowej.

2. Przyjęcie do jednostki wojskowej osoby powołanej do zasadniczej służby wojskowej obejmuje:

- 1) potwierdzenie jej tożsamości oraz przeprowadzenie z nią rozmowy przez komisję przyjęcia osób powołanych do zasadniczej służby wojskowej;
- 2) ujęcie w ewidencji jednostki wojskowej jej danych osobowych;
- 3) dokonanie przeglądu lekarskiego oraz zabiegów sanitarno-higienicznych;
- 4) umundurowanie i wyekwipowanie osobiste;
- 5) przydzielenie do pododdziału;
- 6) wyznaczenie na stanowisko służbowe, powierzenie funkcji i określenie specjalności wojskowej występującej w etacie jednostki wojskowej;
- 7) dopełnienie obowiązku meldunkowego.

3. Dowódca jednostki wojskowej zapewnia osobom powołanym do zasadniczej służby wojskowej warunki do nieskrępowanego dokonania przeglądu lekarskiego, zabiegów sanitarno-higienicznych oraz umundurowania i wyekwipowania osobistego.

§ 2. 1. W celu przyjęcia do jednostki wojskowej osób powołanych do zasadniczej służby wojskowej dowódca jednostki wojskowej:

- 1) powołuje komisję przyjęcia osób powołanych do zasadniczej służby wojskowej, zwaną dalej „komisją”, w składzie:
 - a) przewodniczący — szef sztabu jednostki wojskowej,
 - b) członkowie:
 - oficer grupy osobowej administracji,
 - oficer korpusu osobowego logistyki,
 - lekarz,
 - oficer wychowawczy,

— psycholog — konsultant dowódcy jednostki wojskowej do spraw profilaktyki psychologicznej, jeżeli jest zatrudniony w jednostce wojskowej;

2) określa szczegółowe obowiązki osób wchodzących w skład komisji;

3) organizuje punkt przyjęcia osób powołanych do zasadniczej służby wojskowej.

2. W skład komisji mogą zostać włączone, jako jej członkowie, inne osoby, w zależności od potrzeb i ustaleń dowódcy jednostki wojskowej.

3. Jeżeli w strukturze organizacyjnej jednostki wojskowej nie występują osoby wymienione w ust. 1 pkt 1, dowódca jednostki wojskowej powołuje w skład komisji osoby wykonujące podobne zadania.

§ 3. Powołanie komisji oraz organizację punktu przyjęcia osób powołanych do zasadniczej służby wojskowej dowódca jednostki wojskowej określa w rozkazie dziennym.

§ 4. 1. Stawienie się osoby powołanej do zasadniczej służby wojskowej do odbycia tej służby dowódca jednostki wojskowej stwierdza w rozkazie dziennym, w którym podaje się:

- 1) dzień, w którym osoba powołana do zasadniczej służby wojskowej stawiła się do odbycia tej służby;
- 2) imiona i nazwisko, rok urodzenia oraz imię ojca i numer PESEL osoby powołanej do zasadniczej służby wojskowej;
- 3) adres zameldowania na pobyt stały lub czasowy trwający ponad trzy miesiące osoby powołanej do zasadniczej służby wojskowej;
- 4) przynależność ewidencyjną do wojskowej komendy uzupełnień;
- 5) przydział osoby powołanej do zasadniczej służby wojskowej do pododdziału oraz wyznaczenie jej na stanowisko służbowe, powierzenie jej funkcji i określenie specjalności wojskowej występującej w etacie jednostki wojskowej.

2. Dzień stawienia się osoby powołanej do zasadniczej służby wojskowej w jednostce wojskowej ogłoszony w rozkazie dziennym dowódcy tej jednostki jest dniem rozpoczęcia odbywania zasadniczej służby wojskowej.

§ 5. 1. Żołnierz odbywa zasadniczą służbę wojskową na stanowisku służbowym, na które został wyznaczony, oraz pełni funkcję, która została mu powierzona.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 180, poz. 1109, Nr 206, poz. 1288, Nr 208, poz. 1308 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 97, poz. 801, Nr 161, poz. 1278, Nr 190, poz. 1474 i Nr 219, poz. 1706 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679, Nr 113, poz. 745 i Nr 127, poz. 857.

2. Żołnierze-kobiety nie mogą odbywać zasadniczej służby wojskowej na stanowiskach służbowych, na których wymagane jest wykonywanie prac wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 176 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.²⁾).

§ 6. 1. Żołnierz w początkowym okresie zasadniczej służby wojskowej przechodzi szkolenie podstawowe w zakresie i wymiarze określonym programem tego szkolenia.

2. W końcowym okresie szkolenia podstawowego żołnierz składa przysięgę wojskową.

§ 7. 1. Po zakończeniu szkolenia podstawowego żołnierz jest szkolony w specjalności wojskowej odpowiadającej stanowisku służbowemu, na które został wyznaczony, oraz funkcji, która została mu powierzona.

2. W początkowym okresie szkolenia, o którym mowa w ust. 1, żołnierz może być szkolony w centrach i ośrodkach szkolenia rodzajów Sił Zbrojnych oraz wytypowanych jednostkach wojskowych.

§ 8. 1. Żołnierz może być zwolniony z zajmowanego stanowiska i wyznaczony na inne stanowisko służbowe stosownie do posiadanych lub uzyskanych podczas służby kwalifikacji oraz stosownie do potrzeb etatowych jednostki wojskowej z urzędu, a także na wniosek żołnierza, jeżeli względy służbowe na to pozwalają.

2. Żołnierza, o którym mowa w ust. 1, wyznacza się z urzędu na inne stanowisko służbowe w przypadku:

- 1) pogorszenia stanu zdrowia stwierdzonego orzeczeniem wojskowej komisji lekarskiej, uniemożliwiającego pełnienie służby na zajmowanym stanowisku służbowym;
- 2) utraty kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku;
- 3) likwidacji lub zmiany zajmowanego stanowiska;
- 4) potrzeb etatowych jednostki wojskowej.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704 oraz z 2010 r. Nr 105, poz. 655 i Nr 135, poz. 912.

§ 9. 1. Żołnierza-kobietę zwalnia się z wykonywania obowiązków służbowych ze względu na ciężę potwierdzoną w zaświadczeniu wydanym przez lekarza ginekologa.

2. Dowódca jednostki wojskowej kieruje żołnierza, o którym mowa w ust. 1, do właściwej wojskowej komisji lekarskiej w celu określenia zdolności do odbywania zasadniczej służby wojskowej.

§ 10. Jeżeli żołnierz zachorował lub uległ wypadkowi i został skierowany na leczenie szpitalne, dowódca jednostki wojskowej zawiadamia niezwłocznie o tym fakcie członka rodziny żołnierza albo inną osobę wskazaną przez żołnierza, podając równocześnie adres zakładu opieki zdrowotnej, w którym żołnierz przebywa na leczeniu.

§ 11. 1. Żołnierz może być czasowo delegowany, na podstawie rozkazu dowódcy jednostki wojskowej, której ewidencją jest objęty, do wykonywania zadań w innej jednostce wojskowej. Okres delegowania nie może przekraczać jednorazowo trzech miesięcy.

2. Żołnierz może być kierowany, na podstawie rozkazu dowódcy jednostki wojskowej, której ewidencją jest objęty, do wykonywania zadań poza macierzystą jednostką wojskową.

3. Żołnierzowi, który odbywał podróż służbową w godzinach nocnych, przysługuje bezpośrednio po zakończeniu podróży co najmniej sześć godzin odpoczynku.

4. Do kierowania żołnierza w podróż służbową poza granicami państwa właściwy jest dowódca jednostki wojskowej.

5. Podróż służbową poza granicami państwa żołnierz odbywa w obecności i pod nadzorem wyznaczonego żołnierza zawodowego.

§ 12. 1. Żołnierz może być przeniesiony do innej jednostki wojskowej z urzędu lub na wniosek żołnierza, jeżeli względy służbowe na to pozwalają.

2. Przeniesienie żołnierza z urzędu do innej jednostki wojskowej może nastąpić:

- 1) ze względów szkoleniowych;
- 2) w celu uzupełnienia potrzeb etatowych innych jednostek wojskowych;
- 3) w razie rozformowania jednostki wojskowej;
- 4) w razie zmniejszenia stanu etatowego jednostki wojskowej;
- 5) w innych szczególnie uzasadnionych przypadkach.

§ 13. 1. Przeniesienie żołnierza z jednostki wojskowej, w której odbywa służbę, do innej jednostki wojskowej następuje na podstawie rozkazu dowódcy, któremu podlegają obie te jednostki.

2. Przeniesienie żołnierza z jednostki wojskowej, w której odbywa służbę, do jednostki wojskowej podporządkowanej dowódcy innego rodzaju Sił Zbrojnych

(równorzędnego) następuje za zgodą szefa komórki organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej właściwej w sprawach zarządzania zasobami osobowymi, na podstawie rozkazu dowódcy rodzaju Sił Zbrojnych (równorzędnego), któremu żołnierz podlega.

3. Przeniesienie żołnierza z centrum lub ośrodka szkolenia po zakończeniu szkolenia do innej jednostki wojskowej, w której będzie odbywał dalszą zasadniczą służbę wojskową, niezależnie od podporządkowania tej jednostki, następuje na podstawie rozkazu dowódcy rodzaju Sił Zbrojnych (równorzędnego), któremu to centrum lub ośrodek podlega.

§ 14. 1. Wniosek o przeniesienie do innej jednostki wojskowej żołnierz wnosi drogą służbową do dowódcy jednostki wojskowej, której ewidencją jest objęty.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, dowódca jednostki wojskowej przesyła, wraz ze swoją opinią, drogą służbową do dowódcy uprawnionego do przeniesienia żołnierza. Do wniosku dołącza się odpis wtórnika karty ewidencyjnej oraz karty ukarań i karty wyróżnień żołnierza.

§ 15. 1. Żołnierzowi będącemu absolwentem centrum lub ośrodka szkolenia, który ukończył szkolenie w tym centrum lub ośrodku z pierwszą, drugą lub trzecią lokatą, przysługuje prawo wyboru jednostki wojskowej, w której będzie odbywał dalszą służbę w ramach rodzaju Sił Zbrojnych (równorzędnego), na potrzeby którego ośrodek ten szkoli żołnierzy, jeśli w wybranej jednostce wojskowej jest wolne stanowisko lub funkcja w specjalności wojskowej uzyskanej przez żołnierza.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje żołnierzowi skierowanemu na szkolenie lub kurs w centrum lub ośrodku szkolenia przygotowującym specjalistów na potrzeby jednostki wojskowej, której dowódca skierował go na to szkolenie lub kurs.

§ 16. 1. Do pełnienia służby poza granicami państwa żołnierz kieruje:

- 1) dowódca rodzaju Sił Zbrojnych (równorzędny) odpowiedzialny za przygotowanie jednostki wojskowej do użycia poza granicami państwa lub wymianę jej stanu osobowego w przypadku udziału tej jednostki w:
 - a) konflikcie zbrojnym lub dla wzmocnienia sił państwa albo państw sojusznicznych,
 - b) misji pokojowej,
 - c) akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom;
- 2) dowódca jednostki wojskowej w przypadku udziału tej jednostki w:
 - a) szkoleniach i ćwiczeniach wojskowych,
 - b) akcjach ratowniczych, poszukiwawczych lub humanitarnych w jednostce wojskowej, z wyjątkiem akcji ratowniczych regulowanych przepisami o ratownictwie na morzu,
 - c) przedsięwzięciach reprezentacyjnych.

2. W przypadkach uzupełniania indywidualnych stanowisk w jednostce wojskowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, znajdującej się poza granicami państwa, do służby w tej jednostce kieruje, w drodze rozkazu, Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, działając z urzędu lub na wniosek dowódcy rodzaju Sił Zbrojnych (równorzędnego) odpowiedzialnego za przygotowanie tej jednostki do użycia poza granicami państwa.

3. Dowódca jednostki wojskowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2, w drodze rozkazu, na podstawie skierowania żołnierza do służby poza granicami państwa wyznacza tego żołnierza na stanowisko służbowe.

4. Niezależnie od skierowania żołnierza do służby poza granicami państwa i wyznaczenia go na stanowisko służbowe w jednostce wojskowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2, żołnierz ten pozostaje w ewidencji wojskowej macierzystej jednostki wojskowej na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

5. Zwolnienie żołnierza ze stanowiska służbowego w jednostce wojskowej, o której mowa w ust. 1 lub 2, może nastąpić w każdym czasie i nie wymaga uzasadnienia.

6. Zwolnienia, o którym mowa w ust. 5, dokonuje w drodze rozkazu:

- 1) Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego — w przypadku żołnierzy pełniących służbę w jednostce wojskowej, o której mowa w ust. 2, działając z urzędu lub na wniosek dowódcy tej jednostki;
- 2) dowódca rodzaju Sił Zbrojnych (równorzędny) — w przypadku żołnierzy pełniących służbę w jednostce wojskowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, działając z urzędu lub na wniosek dowódcy tej jednostki;
- 3) dowódca jednostki wojskowej, o której mowa w ust. 1 pkt 2 — w przypadku żołnierzy pełniących służbę w tej jednostce.

§ 17. 1. Żołnierza zwolnionego z zasadniczej służby wojskowej po jej odbyciu przenosi się do rezerwy z dniem ustalonym w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej wydanym na podstawie art. 73 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „ustawą”.

2. Przeniesienia do rezerwy dokonuje dowódca jednostki wojskowej, której ewidencją żołnierz ten jest objęty, dokonując stosownego wpisu do książeczki wojskowej żołnierza oraz adnotacji we wtórniku jego karty ewidencyjnej.

3. Tryb i sposób zwalniania żołnierza i przenoszenia do rezerwy w innych przypadkach regulują przepisy rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej wydanego na podstawie art. 90a pkt 1 ustawy.

§ 18. 1. Żołnierz podlega opiniowaniu służbowemu w formie opinii służbowej, zwanej dalej „opinią”.

2. Opinię sporządza przełożony dyscyplinarny żołnierza.

3. Opinię sporządza się:

- 1) przed zwolnieniem żołnierza z zasadniczej służby wojskowej, w terminie nie później niż 14 dni przed zwolnieniem z tej służby po jej odbyciu;
- 2) w przypadku złożenia przez żołnierza wniosku o powołanie do zawodowej służby wojskowej;
- 3) w przypadku złożenia przez żołnierza wniosku o pełnienie służby wojskowej poza granicami państwa;
- 4) na wniosek sądu, prokuratury, Żandarmerii Wojskowej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, rzecznika dyscyplinarnego — na potrzeby toczącego się postępowania dyscyplinarnego, dowódcy jednostki wojskowej lub przełożonego tego dowódcy;
- 5) na wniosek żołnierza.

4. Opinię, o której mowa w ust. 3 pkt 1 i 5, sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z przeznaczeniem:

- 1) dla opiniowanego żołnierza — pierwszy egzemplarz;
- 2) do akt jednostki wojskowej — drugi egzemplarz.

5. Opinię, o której mowa w ust. 3 pkt 2—4, sporządza się w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z przeznaczeniem:

- 1) dla opiniowanego żołnierza — pierwszy egzemplarz;
- 2) do akt jednostki wojskowej — drugi egzemplarz;
- 3) dla organu występującego o wydanie opinii lub do akt personalnych opiniowanego żołnierza — trzeci egzemplarz.

§ 19. W opinii zamieszcza się:

- 1) stopień, imiona i nazwisko, imię ojca, numer PESEL oraz stanowisko służbowe opiniowanego żołnierza;
- 2) okres opiniowania;
- 3) zdobyte kwalifikacje żołnierza;
- 4) ocenę cech osobowości żołnierza, w tym odporności psychicznej i fizycznej oraz zdyscyplinowania;
- 5) przydatność do służby wojskowej oraz predyspozycje do zajmowania innych stanowisk służbowych;
- 6) ocenę ogólną wyrażoną w skali od 5 do 2 (5 — bardzo dobra, 4 — dobra, 3 — dostateczna, 2 — niedostateczna);
- 7) pouczenie o przysługującym żołnierzowi prawie wniesienia zażalenia od opinii.

§ 20. Opinię doręcza się:

- 1) opiniowanemu żołnierzowi — w przypadku, o którym mowa w § 18 ust. 3 pkt 1, nie później niż w terminie 14 dni przed zwolnieniem żołnierza z zasadniczej służby wojskowej;
- 2) opiniowanemu żołnierzowi — w przypadku, o którym mowa w § 18 ust. 3 pkt 2, 3 i 5, niezwłocznie po jej sporządzeniu;
- 3) organowi, o którym mowa w § 18 ust. 3 pkt 4, niezwłocznie po jej sporządzeniu.

§ 21. 1. Przełożony opiniujący, doręczając opinię, zapoznaje żołnierza z jej treścią.

2. Żołnierz potwierdza fakt zapoznania się z opinią czytelnym podpisem. W razie odmowy złożenia podpisu przełożony opiniujący na opinii sporządza adnotację o tej odmowie.

§ 22. 1. Opiniowanemu żołnierzowi przysługuje prawo wniesienia pisemnego zażalenia od opinii służbowej do wyższego przełożonego za pośrednictwem przełożonego, który wydał opinię, w terminie 3 dni od dnia zapoznania się z jej treścią.

2. W razie uwzględnienia zażalenia przez przełożonego opiniującego wydaje on i doręcza żołnierzowi nową opinię służbową w terminie 3 dni.

3. Przełożony opiniujący, jeżeli nie zmieni treści opinii, z którą nie zgadza się opiniowany żołnierz, przekazuje zażalenie wyższemu przełożonemu w terminie 3 dni od dnia wniesienia zażalenia od treści opinii. Wraz z pisemnym zażaleniem żołnierza przełożony opiniujący przesyła wyższemu przełożonemu uzasadnienie utrzymania w mocy wydanej opinii.

§ 23. Wyższy przełożony w terminie 7 dni od dnia otrzymania zażalenia:

- 1) utrzymuje w mocy opinię, od której wniesiono zażalenie, i o zajęтым stanowisku powiadamia pisemnie opiniowanego żołnierza oraz jego przełożonego, który wydał opinię;
- 2) uchyla opinię, od której wniesiono zażalenie, i wydaje nową opinię, którą dostarcza opiniowanemu żołnierzowi oraz jego przełożonemu, który wydał opinię.

§ 24. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Obrony Narodowej: *B. Klich*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 czerwca 2004 r. w sprawie odbywania zasadniczej służby wojskowej (Dz. U. Nr 153, poz. 1614), które na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 22, poz. 120 i Nr 161, poz. 1278) utraciło moc z dniem 12 lutego 2010 r.